

רשומות

ספר החוקים

15 באוגוסט 1994

1479

ח' באלול התשנ"ד

עמוד

284	חוק ההוצאה לפועל (תיקון מס' 15), התשנ"ד-1994
	תיקונים עקיפים:
	פקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971 - מס' 13
	חוק שיקום ללא כיסוי, התשמ"א-1981 - מס' 3
298	חוק צער בעלי חיים (ניסויים בבעלי חיים), התשנ"ד-1994
	תיקון עקיף:
	חוק צער בעלי חיים, התשנ"ד-1994

חוק ההוצאה לפועל (תיקון מס' 15), התשנ"ד-1994*

1. תיקון סעיף 15 האמור סעיף 15 לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967¹ (להלן – החוק העיקרי), יסומן (א) ואחריו יבוא:
- "(ב) מנהל בתי המשפט או מי שהוא הסמיכו לכך, רשאי, באופן מיידי, להתלות אישור של בעל תפקיד לתקופה שלא תעלה על 30 ימים, לאחר שנתן לו הזרמנות לטעון טענותיו, אם היה לו יסוד להשוש שנתקיימה בו עילה לביטול האישור לפי סעיף 15(3) או (4)."
2. תיקון סעיף 55 בסעיף 55 לחוק העיקרי, במקום "או 15" יבוא "או 15(א) או מהחלטה של מנהל בתי המשפט לפי סעיף 15(ב)".
3. תיקון סעיף 6 בסעיף 6 לחוק העיקרי, במקום, "הוא יפרש" יבוא "הוא יציין כה, ככל הידוע לו, פרטים מזהים של החייב כפי שייקבעו, ואם הוא קטין או פסול דין, וכן יפרש".
4. תיקון סעיף 7 בסעיף 7 לחוק העיקרי –

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) משהוגשה בקשת ביצוע, ימציא המוציא לפועל לחייב אזהרה שעליו למלא אחר פסק-הדין, או לשלם את החוב הפסוק בשיעורים שנקבעו בהוראת תשלום לפי סעיף 69א או בצו לפי סעיף 69(ב), או להגיש בקשה לצו תשלומים לפי סעיף 7א, והכל בתוך תקופה של 20 ימים מיום המצאת האזהרה: לאזהרה יצורף העתק מאושר של פסק הדין או העתק הפסיקתה, אם לא הומצאו לחייב קודם לכן, וכן העתק הוראת תשלום או הצו כאמור; לענין זה, "העתק" של פסיקתה, הוראת תשלום או צו – לרבות נוסח של פסיקתה, של הוראת תשלום או של צו שנכלל באזהרה ואשר הופק באמצעות מערכת ממוכנת."

(2) סעיף קטן (ב) יסומן (ה) ולפניו יבוא:

"(ב) ההמצאה של האזהרה לידי החייב תהיה באחת מאלה:

- (1) במשלוח בדואר רשום לפי מענו של החייב, עם אישור מסירה;
- (2) במסירה על-ידי פקיד בית המשפט, על-ידי עורך דין, פקידו או שליח מטעמו, או על-ידי אדם שהמוציא לפועל הסמיכו לכך.
- (ג) לא ניתן למצוא את החייב, יכולה ההמצאה להיות לידי בן משפחתו הגר עמו ושנראה שמלאו לו 18 שנים; היה החייב תאגיד או חבר-בני-אדם, תהיה ההמצאה במסירה במשרדו הרשום.
- (ד) סירב החייב או מי שניתן להמציא לו את האזהרה כאמור בסעיף קטן (ג) לקבל את האזהרה או לחתום על אישור מסירה, יראו את החייב כמי שהומצאה לו האזהרה כדיון; הערת פקיד הרואר או המוסר בדבר הסירוב תהווה ראיה לאמיתותה."

5. אחרי סעיף 7 לחוק העיקרי יבוא:

הוספת סעיפים 7א עד 7ג

7א. (א) חייב שאין ביכולתו לשלם את החוב הפסוק במלואו או בשיעורים שנקבעו כאמור בסעיף 7(א), יגיש לראש ההוצאה לפועל, תוך 20 ימים מיום

"בקשת הייב לצו תשלומים

* נתקבל בכנסת ביום י"ט באב התשנ"ד (27 ביולי 1994), הצעת החוק ודבריו הסבר פורסמו בהצעות חוק 2251, מיום ה' באדר התשנ"ד (16 בפברואר 1994), עמ' 292, ובהצעות חוק 2278, מיום ד' בתמוז התשנ"ד (13 ביוני 1994), עמ' 486.
¹ ס"ח התשכ"ז, עמ' 116; התשנ"ד, עמ' 235.

המצאת האזהרה, בקשה לתשלום החוב הפסוק במועדים ובשיעורים שיציע בהתאם ליכולתו; לבקשה יצורפו:

(1) הצהרה מנומקת, הנתמכת במסמכים, בדבר מצבו הכלכלי ובדבר יכולתו לשלם את החוב הפסוק, שבה יכלול פרטים בדבר הנכסים, ההכנסות והחובות שלו ושל בן זוגו, של ילדיו הקטינים, ושל ילדיו הבוגרים הגרים עמו, ופרטים בדבר תאגידים שבשליטתו או בשליטתם, לרבות פרטי חשבונות הבנק שלו ושל בן זוגו הגר עמו, וכן כל פרט או מסמך אחר שייקבע, הכל לגבי השנה או שנת המס שקדמה למועד הגשת הבקשה ולפי טופס שאלון שייקבע.

(2) כתב ויתור על סווייות והסכמה למסירת מידע ומסמכים בדבר נכסיו ומקורות הכנסתו המצויים בידי כל גורם, לרבות בידי גוף ציבורי כמשמעותו בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981², או בידי תאגיד בנקאי כמשמעותו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981³ (להלן – כתב ויתור על סודיות).

(ב) המוציא לפועל ישלח לזוכה הודעה על הגשת הבקשה בידי החייב; ההודעה תכלול תמצית של תוכן הבקשה.

(ג) ראש ההוצאה לפועל רשאי לקבל את בקשת החייב ולתת צו תשלומים לפי סעיף זה, לאחר שבדק את יכולת החייב על יסוד העיון בבקשתו ובמסמכים שצורפו לה, וכן רשאי הוא להורות לחייב להמציא מסמכים נוספים לתמיכה בבקשתו, או להזמין להקירה יכולת במעמד הזוכה לפי סעיף 67, או לדחות את בקשתו; ואולם, בקשה שלא צורף לה כתב ויתור על סודיות – לא תידון.

(ד) הגיש החייב בקשה למתן צו תשלומים לפי סעיף קטן (א), ישלם את החוב הפסוק במועדים ובשיעורים שהציע, עד להדלגת ראש ההוצאה לפועל בבקשתו וכל עוד לא החליט ראש ההוצאה לפועל אחרת; ואולם לא יקובל תשלום בסכום הנמוך מהסכום שייקבע בתקנות.

(ה) הסכים הזוכה לבקשת החייב למתן צו תשלומים שהוגשה לפי סעיף קטן (א), יגיש את ההסכמה לאישור ראש ההוצאה לפועל שיהיה רשאי לאשרו או לדחותו; להסכמה שאושרה יהיה תוקף של צו תשלומים שניתן לפי סעיף זה.

7ב. (א) ראש ההוצאה לפועל רשאי, מיוזמתו או על פי בקשה, על יסוד כתב ויתור על סודיות, לצוות על כל גורם שברשותו מצוי מידע על נכסי החייב ומקורות הכנסתו, למסור לידיו את המידע.

(ב) ראש ההוצאה לפועל לא יצווה על מסירת מידע לידיו לפי סעיף זה אלא במידה הנדרשת לביצוע הוראות חוק זה, ולשם בדיקת יכולתו של החייב לפרוע את חובו.

(ג) על אף האמור בכל דין, גורם שקיבל צו למסירת מידע לפי סעיף קטן (א), חייב למסור את המידע הנדרש לידי ראש ההוצאה לפועל, ובלבד שרשות מס לא תמסור מידע אלא אם כן מקורו בדוחות שהגיש לה החייב;

מסירת מידע

² ס"ח התשמ"א, עמ' 128; התשמ"ה, עמ' 52.

³ ס"ח התשמ"א, עמ' 232; החש"ן, עמ' 116.

לענין זה, "רשות מט" – כמשמעותה בחוק לתיקון דיני מסים (חילופי ידיעות בין רשויות המס), התשכ"ז-1967⁴.

(ד) בכפוף להוראות כל דין, אם נמסר לראש ההוצאה לפועל מידע לפי סעיף זה, לא יעשה בו שימוש אלא במידה הנדרשת למילוי תפקידו ותוך הגנה על פרטיות החייב ושמירה על סודיות המידע.

(ה) מי שהגיע אליו לפי חוק זה מידע לגבי נכסיו ומקורות הכנסתו של חייב לא יעשה בו כל שימוש ולא יגלה אותו לאחר, אלא במידה הנדרשת לביצוע הוראות חוק זה או על פי צו של בית משפט.

ג. (א) על החייב הנטל להוכיח את מידת יכולתו לפרוע את החוב הפסוק ולהביא בפני ראש ההוצאה לפועל את כל המידע והמסמכים הדרושים לשם כך; לא הרים החייב את נטל ההוכחה או לא הביא את המידע כאמור, מבלי לתת הסבר סביר לכך, יראו אותו כבעל יכולת המשתמט מתשלום החוב הפסוק לענין הליכי הבאה ומאסר לפי פרק ז'⁵.

(ב) חייב שלא מילא אחר האזהרה לפי סעיף ז'(א), ושלא הגיש בקשה לצו תשלומים לפי סעיף ז'א, יראו אותו כבעל יכולת המשתמט מתשלום החוב הפסוק לענין הליכי הבאה ומאסר לפי פרק ז'2, אלא אם כן נתן לראש ההוצאה לפועל הסבר סביר לחוסר המעש שלו.

חוקה בדבר יכולת החייב

6. בסעיף 14 לחוק העיקרי, במקום "לעזוב" יבוא "לצאת".

תיקון סעיף 14

7. אחרי סעיף 26 לחוק העיקרי יבוא:

הוספת סעיף 27

"מכירה המעוקלים 27. (א) ציווה ראש ההוצאה לפועל על עיקול מיטלטלין של החייב ומכירתם, יימכרו המיטלטלין כעבור 14 ימים מיום הוצאתם מרשות החייב, אלא אם כן ציווה ראש ההוצאה לפועל או בית משפט מוסמך, לבקשתו של מי שעלול להיפגע מהמכירה (בסעיף זה – המבקש), על השהיית המכירה לתקופה שיקבע (להלן – צו השהיית מכירה); ובלבד שהשהיית מכירה בצו של ראש ההוצאה לפועל תהיה לתקופה שלא תעלה על 14 ימים.

(ב) צו השהיית מכירה יפקע ללא מתן צו נוסף, אם המבקש לא הפקיד בידו המוציא לפועל, תוך שבעה ימים מיום מתן הצו, ערבון שייקבע לכיסוי מלוא ההוצאות של שמירת המיטלטלין, ירידת ערכם ואחסונם בתקופת ההשהיה.

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על מי שהוכרו פושט רגל ועל הליך שעוכב בצו של בית משפט לפי פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ם-1980⁵.

8. בסעיף 38(א) לחוק העיקרי, במקום "שלא יימכר אלא אם הוכח תחילה", יבוא "על מכירת המקרקעין ועל פינוי החייב ובני משפחתו הגרים עמו מהמקרקעין, ובלבד שהוכח תחילה".

תיקון סעיף 38

9. במקום הכותרת "פרק ז': תקירה ומאסר" יבוא: "פרק ז': הקירת יכולת ותשלום בשיעורים".

החלפה כותרת פרק ז'

⁴ ס"ח התשכ"ז, עמ' 136; התשמ"א, עמ' 158.
⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 34, עמ' 639; ס"ח התשמ"ז, עמ' 6.

68א. (א) שר המשפטים רשאי לקבוע רשימה של אנשים אשר יהיו חוקרי ההוצאה לפועל, על פי המלצה של ועדה שימנה, שבה יכהנו כחברים שופט בדימוס, והוא יהיה היושב ראש, נציג שר המשפטים, נציג לשכת עורכי הדין ונציג מועצת רואי השבון (להלן – הועדה הממליצה).

(ב) בשיר להיות חוקר ההוצאה לפועל מי שהוא חבר בלשכת עורכי הדין או מי שבירדו רשיון לפי חוק רואי השבון, התשט"ו-1956, והוא בעל נסיון של חמש שנות עבודה במקצועו.

(ג) חוקר ההוצאה לפועל יהיה מוסמך לערוך בדיקה בדבר יכולת החייב, בין על יסוד העיון בבקשת חייב לפי סעיף 7א והמסמכים שצורפו לה, ובין בהקירת יכולת לפי סעיף 67(א).

(ד) ראש ההוצאה לפועל רשאי למנות חוקר הוצאה לפועל בתוק מסוים, מתוך הרשימה שקבע שר המשפטים, ובלבד שלא יהיה במינוי כדי ליצור ניגוד ענינים עם עיסוקיו האחרים של החוקר.

(ה) חוקר ההוצאה לפועל יפעל מטעם ראש ההוצאה לפועל ובהתאם להוראותיו, ויגיש לראש ההוצאה לפועל דין וחשבון על הממצאים והתוצאות של הבדיקה שערך, באופן ובזמן שייקבעו.

(ו) ראש ההוצאה לפועל רשאי לתת כל צו על סמך הדין וחשבון של חוקר ההוצאה לפועל, כאילו ערך בעצמו את הבדיקה בדבר יכולת החייב; וכן רשאי הוא, בכל עת, מיוזמתו או על פי בקשה, לעיין מחדש בדין וחשבון, ולערוך בדיקה נוספת, בין בעצמו ובין באמצעות חוקר אחר.

(ז) חוקר ההוצאה לפועל חייב לשמור בסוד כל ידיעה שהגיעה אליו במילוי תפקידו.

(ח) באו הזוכה והחייב לידי הסכם באשר לאופן פרעון החוב במהלך הבדיקה לפני חוקר ההוצאה לפועל, יגיש החוקר את ההסכם בחתימותיהם לאישור ראש ההוצאה לפועל שיהיה רשאי לאשרו או לדחותו; להסכם שאושר יהיה תוקף של צו תשלומים לפי חוק זה.

(ט) שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, להתקין תקנות לביצוע סעיף זה, לרבות לענין המקום שבו יערוך חוקר ההוצאה לפועל את הבדיקה, הוראות בדבר קבלת מידע לגבי מצבו הכלכלי של החייב ודרכי שמירת המידע, החובות שיחולו על חוקרי ההוצאה לפועל וכן סדרי העבודה של הועדה הממליצה, לרבות לענין סמכותה לבטל המלצה שנתנה.

(י) שר המשפטים יקבע בצו, בהסכמת שר האוצר, את שכרו והוצאותיו של חוקר ההוצאה לפועל ואת אופן תשלומם, וכן רשאי הוא לקבוע שהזוכה והחייב, או אחר מהם, יחויבו להשתתף בתשלום.

(יא) הפעלה של הוראות סעיף זה טעונה צו של שר המשפטים, והוא רשאי להפעילו באופן כללי או חלקי, לפי אזורי השיפוט של בתי משפט השלום.

⁶ ס"ח התשט"ו, עמ' 26; התשנ"ד, עמ' 62.

החלפת סעיף 69 א 11. במקום סעיף 69 א לחוק העיקרי יבוא:

69 א. מנהל בתי המשפט רשאי לקבוע כללים בדבר הוראות לתשלום חובות פסוקים לרבות הפרשי הצמדה וריבית צמודה, במלואם או בשיעורים, במועדים ובתנאים שיקבע; הכללים יחולו על תשלום כל חוב, למעט חוב שחייב בו תאגיד, אלא אם כן ציווה ראש ההוצאה לפועל אחרת, לענין חוב פלוני, על פי בקשת הזוכה או החייב; הכללים יפורסמו ברשומות.⁷

הוספת סעיפים 69 א עד 69 ג

12. אחרי סעיף 69 א לחוק העיקרי יבוא:

69 ב. חייב רשאי, בכל עת, להגיש בקשה לשינוי הוראת תשלום שניתנה לפי סעיף 69 א או לשינוי כל צו תשלומים שניתן לפי חוק זה, אם חל שינוי ביכולתו לפרוע את החוב בתשלומים שנקבעו; הוראות סעיף 7 א יחולו, בשינויים המחויבים, על בקשה לשינוי כאמור.

פרק ז' 1: חייב מוגבל באמצעים

69 ג. (א) ראש ההוצאה לפועל רשאי להכריז על חייב, שהגיש בקשה למתן צו תשלומים לפי חוק זה, כחייב מוגבל באמצעים (להלן – חייב מוגבל באמצעים), אם ביקש לפרוס את תשלום חובו לתקופה העולה על אחת מהמפורטות להלן, לפי הענין:

(1) שנתיים – אם סכום החוב אינו עולה על 20,000 שקלים חדשים;

(2) 3 שנים – אם סכום החוב עולה על 20,000 שקלים חדשים ואינו עולה על 100,000 שקלים חדשים;

(3) 4 שנים – אם סכום החוב עולה על 100,000 שקלים חדשים.

לענין זה, "החוב" – לרבות יתרת החוב ולרבות ריבית והפרשי הצמדה עד למועד ההכרזה.

(ב) ראש ההוצאה לפועל ידחה על הסף בקשה לפי סעיף קטן (א), אם לא צירף החייב לבקשתו הצהרה וכתב ויתור על סודיות כאמור בסעיף 7א(א).

(ג) הודעה על הכרזה של חייב מוגבל באמצעים תימסר לזוכה.

69 ד. (א) הכריז ראש ההוצאה לפועל על חייב מוגבל באמצעים, יתן צו תשלומים לפי בקשתו, עד לבדיקת יכולתו (להלן – צו ביניים), ורשאי הוא להטיל עליו בצו הביניים את ההגבלות המפורטות להלן, כולן או חלקן, כדי להבטיח את פרעון החוב ולמנוע יצירת חובות נוספים:

(1) עיכוב יציאתו של החייב מן הארץ;

(2) הגבלת החייב בלקוח מוגבל מיוחד, כמשמעותו בחוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981⁷;

⁷ ס"ח התשמ"א, עמ' 136; התשנ"ב, עמ' 187.

(3) הגבלת החייב מלעשות שימוש בכרטיס חיוב, כמשמעותו בחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986⁶; לענין זה, דין הגבלה כדין סיום חוזה כרטיס החיוב בהודעת החייב; הודעה על כך תינתן למנפיק בדרך שתיקבע, ויראו במועד קבלת ההודעה את מועד סיום החוזה.

(ב) חייב מוגבל באמצעים לא יבדוק בנושא משרה בחברה, כמשמעותו בסעיף 96 כבד לפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983⁷, ולא ייסד חברה או תאגיד אחר, במישרין או בעקיפין, אלא אם כן הורה ראש ההוצאה לפועל אחרת.

69ה. (א) הכריז ראש ההוצאה לפועל על חייב כמוגבל באמצעים, יורה על רישום פרטיו במרשם של חייבים מוגבלים באמצעים (להלן - המרשם), אשר יהיה פתוח לעיון הציבור בכל לשכת הוצאה לפועל לפי סעיף קטן (ג) או (ד); הרישום יכיל את שם החייב, מספר תעודת הזהות שלו, מענו ומשלח ידו, תאריך ההכרזה על החייב כמוגבל באמצעים, מספר תיק ההוצאה לפועל שבו ניתנה ההכרזה, וסכום החוב שהושב לפי סעיף 69ג(א); המוציא לפועל יודיע לחייב על הרישום ותוכנו.

מרשם חייבים מוגבלים באמצעים

(ב) רישום פרטיו של חייב במרשם יימחק משפרע את חובו או משבוטלה הכרזתו, או במועד מוקדם יותר אם הורה על כך ראש ההוצאה לפועל מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ג) כל אדם זכאי לקבל מידע מן המרשם לפי שאילתא שיגיש למוציא לפועל ואשר תצוין את מספר תעודת הזהות של האדם שלגביו מתבקש המידע, וכן פרטים מזהים של מגיש השאילתא, הכל כפי שיקבע שר המשפטים, ורשאי השר לקבוע אגרה שתשולם בעד הגשת שאילתא.

(ד) שר המשפטים רשאי לקבוע תנאים והסדרים, לרבות לענין תשלומים, שלפיהם יהיה אדם רשאי לקבל מידע ישירות מן המרשם בשל צורך עסקי שלו, בהתחשב בין היתר באופי העסק ובהיקפו.

(ה) אדם שעדיין במידע שעליו במרשם ומצא כי אינו נכון, שלם, ברור או מעודכן (להלן - מידע שגוי), רשאי לפנות למוציא לפועל בבקשה לתקן את המידע או למחקו; הסכים המוציא לפועל לבקשה, יבצע את השינויים הנדרשים תוך תקופה שתיקבע ויודיע עליהם לכל מי שקיבל את המידע השגוי במהלך התקופה, כפי שתיקבע, שקדמה לתיקון או למחיקה.

(ו) סירב המוציא לפועל לבקשת אדם לתקן את המידע שעליו או למחקו יודיע על כך למבקש באופן ובדרך שייקבעו.

(ז) המוציא לפועל יודיע לחייב על כל שינוי ברישום לפי סעיף זה.

169. (א) הזכרו חייב כמוגבל באמצעים, והיו תלויים ועומדים נגדו מספר תיקים, יתן ראש ההוצאה לפועל צו לאיחוד התיקים, לפי פרק 33, בשינויים המחויבים, אף אם לא נתקיימו ההוראות שבסעיפים 174 ו-174ט; נפתח נגד החייב תיק נוסף לאחר שהזכרו כמוגבל באמצעים, יצורף התיק לצו האיחוד.

ריבוי תיקים של חייב מוגבל באמצעים

⁶ ס"ח התשמ"ו, עמ' 187.
⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 37, עמ' 764; ס"ח התשנ"ב, עמ' 202.

(ב) צווי הבאה או צווי מאסר שניתנו נגד החייב לפני שהוכרז כמוגבל באמצעים וטרם בוצעו, לא יבוצעו אלא במסגרת צו האיחוד.

בדיקת יכולת
וצו שלומים
סופי

169. (א) ניתן צו ביניים, יקיים ראש ההוצאה לפועל בדיקה בדבר היכולת של החייב, בין על יסוד העיון בבקשת החייב לפי סעיף 69 והמסמכים שצורפו לה, וכל מידע אחר שנמצא לפניו, ובין בהקירת יכולת כאמור בסעיף 67; ובלבד שראש ההוצאה לפועל יתן לזוכה הזדמנות לטעון טענותיו בכתב, ואם ביקש הזוכה חקירת יכולת לפי סעיף 67, יורה ראש ההוצאה לפועל על קיומה.

(ב) ראש ההוצאה לפועל יתן צו תשלומים בהתאם ליכולת החייב כפי שיקבע על יסוד הבדיקה שערך, כאמור בסעיף קטן (א), ויקבע כי הוא מוגבל באמצעים אם אין ביכולתו לפרוע את החוב במשך התקופה הקבועה בסעיף 69ג(א), או כי הוא אינו מוגבל באמצעים וכי יש ביכולתו לפרוע את החוב במשך תקופה כאמור; ראש ההוצאה לפועל ינמק את קביעתו.

הסרת הגבלות
מחייב מוגבל
באמצעים

69ה. קבע ראש ההוצאה לפועל כי החייב מוגבל באמצעים, רשאי הוא, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להסיר את ההגבלות שהוטלו על החייב בצו הביניים, כולן או מקצתן, או להוסיף הגבלות לפי סעיף 69ד.

69ט. קבע ראש ההוצאה לפועל כי החייב אינו מוגבל באמצעים, רשאי הוא לקבוע כי ההגבלות שהוטלו על החייב בצו הביניים, כולן או מקצתן, יעמדו בתוקפן כל עוד לא נפרע החוב או לתקופה שיקבע, אם ראה כי החייב עלול לסכל את פרעון החוב או כי הרבר דרוש מטעם אחר להבטחת תשלום החוב.

תוקף הגבלות
על חייב
שאינו מוגבל
באמצעים

69י. ראש ההוצאה לפועל רשאי, בכל עת, מיוזמתו או על פי בקשה, לבטל הכרזה של חייב כמוגבל באמצעים, לרבות במקרים של פרעון החוב או של הסכם בין הזוכה לחייב, לענין פרעון חוב, שאישר ראש ההוצאה לפועל; בוטלה ההכרזה - בטלות גם ההגבלות שהוטלו על החייב, זולת אם נקבע אחרת כאמור בסעיף 69ט.

ביטול הכרזה
חייב כמוגבל
באמצעים

פרק ז'2: צווי הבאה וצווי מאסר

69יא. (א) הומצאה לחייב אזהרה כאמור בסעיף 7(א), רשאי ראש ההוצאה לפועל בעבור 30 ימים, לבקשת הזוכה, להזמין את החייב לבירור, במועד שיקבע, בהתקיים אחד מאלה:

הזמנה לבירור

(1) החייב לא שילם את החוב הפסוק במלואו או בשיעורים, ולא הגיש בקשה לצו תשלומים לפי סעיף 7א, כפי שנדרש באזהרה;

(2) החייב לא צירף לבקשתו לפי סעיף 7א את המסמכים הדרושים לפי אותו סעיף, או לא המציא כל מסמך אחר שנדרש למסור לראש ההוצאה לפועל;

(3) החייב לא מילא אחר צו תשלומים שניתן לפי חוק זה.

(ב) בנוסף על האמור בסעיף קטן (א) רשאי ראש ההוצאה לפועל מיוזמתו, להזמין את החייב לבירור כאמור, אם עברה שנה מן המועד שבו החייב בא או הובא לאחרונה לפניו או לפני ראש הוצאה לפועל אחר, והזוכה מבקש עתה ליתן צו מאסר נגד החייב לפי סעיף 70.

(ג) המוציא לפועל יודיע לזוכה על מועד הבירור לפי סעיף קטן (א) או (ב), אך רשאי הוא לקיים את הבירור אף שלא בנוכחות הזוכה.

צו הבאה

69ב. (א) לא הופיע החייב לבירור שהוזמן אליו כאמור בסעיף קטן (א) או (ב), או לא התייצב לחקירת יכולת שהוזמן אליה לפי סעיף 67, רשאי ראש ההוצאה לפועל, לבקשת הזוכה, להורות בצו על הבאת החייב לפניו או לפני ראש הוצאה לפועל אחר (להלן – צו הבאה).

(ב) בצו ההבאה יפורטו שם החייב, תמצית העובדות המהוות יסוד למתן הצו, ופרטים נוספים שייקבעו.

(ג) צו ההבאה יועבר לביצוע בידי משטרת ישראל, כאמור בפרק 41, והחייב יובא לפני ראש ההוצאה לפועל בהקדם האפשרי ולא יאוחר מתום 24 שעות משעה שנעצר על פי הצו; ובלבד שחייב שנעצר כאמור ולא הובא לפני ראש ההוצאה לפועל עד לצהרי ערב שבת או ערב יום מנוחה – ישוחרר, והצו יבוצע שנית.

(ד) ראש ההוצאה לפועל רשאי להורות בצו ההבאה על שחרור החייב בערובה, כפי שיפורש בצו, להבטחת התייצבותו תוך 24 שעות לפניו או לפני ראש הוצאה לפועל אחר; לענין זה לא יבואו במנין ימי מנוחה וערבי יום מנוחה.

(ה) שוחרר החייב בערבון כספי ולא התייצב כפי שהבטיח, רשאי ראש ההוצאה לפועל להורות על חילוט הערבון והעברתו לחשבון תיק ההוצאה לפועל.

69ג. (א) בא החייב לבירור לפני ראש ההוצאה לפועל או הובא לפניו על פי צו הבאה, יהא עליו להציע דרכים לביצוע פסק-הדין, בדרך של הצעה לתשלום החוב בשיעורים או למכירת נכסים, וכן יהא יליו למלא הצהרה בדבר יכולתו ולחתום על כתב ויתור על סודיות כאמור בסעיף 7א.

מעמד הבירור
או ההבאה

(ב) במעמד הבירור או ההבאה רשאי ראש ההוצאה לפועל לברר את יכולת החייב ולתת כל צו או החלטה שייראו לו בנסיבות הענין, ובכלל זה רשאי הוא:

- (1) לתת או לשנות צו תשלומים;
- (2) להכריז על החייב כמוגבל באמצעים;
- (3) להזמין את החייב לחקירת יכולת במעמד הזוכה, ולכוף התייצבותו לחקירה כאמור;
- (4) לתת צו להמצאת מסמכים או להתייצבות החייב לפניו או לפני ראש הוצאה לפועל אחר – במועד אחר;
- (5) לדרוש מסירת מידע על נכסי החייב, חובותיו ומקורות הכנסתו על יסוד כתב ויתור על סודיות.

(ג) ראה ראש ההוצאה לפועל במעמד הבירור או ההבאה כי החייב מסרב למלא הצהרה בדבר יכולתו או לחתום על כתב ויתור על סודיות או למסור מידע כלשהו לגבי יכולתו, או כי הוא בעל יכולת המשתמט מתשלום החוב מבלי לתת הסבר סביר לאי התשלום, רשאי הוא לצוות על מאסרו של החייב בשל בזיון ההוצאה לפועל לפי סעיף 70.

13. במקום סעיף 70 לחוק העיקרי יבוא:

"מאסר חייב
בשל בזיון
ההוצאה לפועל

70. (א) ראש ההוצאה לפועל רשאי, לבקשת הזוכה, לתת צו מאסר נגד החייב בשל בזיון ההוצאה לפועל, בין אם הוכרו מוגבל באמצעים ובין אם לאו, לתקופה שלא תעלה על שבעה ימים, אם נתברר לו כי הזקיים אחד מאלה:

(1) החייב הוא בעל יכולת המשתמט מתשלום חובותיו, כאמור בסעיף 77;

(2) החייב הוא בעל יכולת למלא אחר צו תשלומים שניתן לפי חוק זה והוא לא מילא אחריו, או לא שילם שיעור מהשיעורים שנקבעו לפיו;

(3) זחייב לא מילא אחר החלטה שניתנה לפי סעיף 69(ג);

(4) החייב הבריח נכסיו, ובלבד שהזוכה נימק את בקשתו ותמך אותה בתצהיר, וניתנה לחייב הזדמנות לטעון טענותיו.

(ב) ראש ההוצאה לפועל לא יתן צו מאסר נגד חייב אלא לאחר ששקל את התועלת שבנקיטת הליכים של עיקול נגד נכסי החייב או בהמשכתם.

(ג) לא יינתן צו מאסר נגד חייב אלא לאחר שהובא לפני ראש ההוצאה לפועל על-פי צו הבאה לפי סעיף 69(ב), או לאחר שבא לפניו בדרך אחרת; עברו שנתיים מן המועד שבו התייצב החייב לפני ראש ההוצאה לפועל, לא יינתן צו מאסר נגדו אלא לאחר שהתייצב שנית, או לאחר שהוזמן בשנית להתייצב לפניו.

(ד) חייב שנאסר יובא שוב לפני ראש ההוצאה לפועל, לא יאוחר מתום 72 שעות ממועד מאסרו; הובא החייב כאמור, רשאי ראש ההוצאה לפועל לבטל את צו המאסר או לקצר את תקופת המאסר, בתנאים שייראו לו, ולתת כל החלטה אחרת שתיראה לו בנסיבות הענין; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על חייב שנאסר מכוח צו שניתן כמעמד החייב לפי סעיף 69(ג).

14. בסעיף 71 לחוק העיקרי –

(1) במקום כותרת השוליים יבוא: "סייג למתן צו הבאה או צו מאסר";

(2) בסעיף קטן (א), הסיפה המתחילה במלים "וצו מאסר לא יבוצע" – תימחק, ובכל מקום בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), במקום "מאסר" יבוא "הבאה או מאסר";

(3) סעיף קטן (ג) – יימחק.

15. במקום סעיף 72 לחוק העיקרי יבוא:

"שחרור החייב
מהבאה וממאסר

72. (א) חייב שנאסר ישוחרר מן המאסר – ואם טרם נאסר לא יבוצע צו המאסר – אם שילם את החוב או את השיעור שבשלו ניתן הצו או אם ביקש הזוכה בכתב את שחרורו של החייב.

(ב) חייב ישוחרר מן המאסר על פי צו של ראש ההוצאה לפועל לפני תום התקופה הקבועה בצו המאסר – ואם טרם נאסר לא יבוצע צו המאסר – אם נתן ערובה כפי שקבע ראש ההוצאה לפועל או הראה טעם אחר, להנחת רעתו של ראש ההוצאה לפועל, שאין להחזיקו במאסר.

(ג) הוראות סעיף קטן (א) יהולו, בשינויים המחויבים, על חייב שניתן נגדו צו הבאה.¹⁰

16. אחרי סעיף 72 לחוק העיקרי יבוא: הוספת סעיף 72א

"הקופות מצטברות של מאסר (א) חייב שניתנו נגדו מספר צווי מאסר, שסך כל תקופות המאסר על פיהם עולה על 30 ימים, ישוחרר מן המאסר כעבור 30 ימים, ולא ייאסר שוב לריצוי יתרת תקופות המאסר על פי הצווים האמורים או צווים נוספים, אלא כעבור 30 ימים מיום שחרורו.

(ב) חייב אשר שוחרר ממאסר לאחר 30 ימי מאסר כאמור בסעיף קטן (א), יקבל מסמך המאשר את שחרורו, שיפרט את הסימוכין למאסרו ולשחרורו, תקופת המאסר ומועד השחרור, לפי טופס שיקבע שר המשפטים בהתייעצות עם שר המשטרה."

17. אחרי סעיף 73 לחוק העיקרי יבוא: הוספת סעיף 73א

"חסינות 73א. מבלי לגרוע מהוראת סעיף 8 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]¹⁰, לא תוגש נגד ראש ההוצאה לפועל תובענה על עוולה שעשה במילוי תפקידו."

18. (א) בסעיף 74 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 74

(1) האמור בו יסומן (א), ואחרי "נגד החייב" יבוא "אם נתברר לו כי אין דרך אחרת לאלץ את החייב לשלם את החוב, לתקופה שלא תעלה על 21 ימים";
(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) הוראות סעיפים 7א, 69 עד 69 ו-70 לא יהולו על חוב כאמור בסעיף קטן (א)."

19. במקום הכותרת: "פרק ז': איחוד תיקים" יבוא "פרק ז': איחוד תיקים". החלפת כותרת לפרק ז'

20. בסעיף 174 לחוק העיקרי, בכל מקום, במקום "5%" יבוא "3%". תיקון סעיף 174

21. בסעיף 174 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 174

(1) האמור בסעיף יסומן (א), ובמקום הסיפה המתחילה במלים "תוך שנתיים" יבוא "תוך פרקי הזמן הקבועים בסעיף 69ג(א), או – מטעמים מיוחדים שיירשמו או אם הסכימו לכך כל הזוכים – תוך פרק זמן ארוך יותר."
(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) קבע ראש ההוצאה לפועל כי החייב יוכל לפרוע את חובותיו תוך פרק זמן ארוך מפרקי הזמן הקבועים בסעיף 69ג(א), כאמור בסעיף קטן (א), ולא הסכימו לכך כל הזוכים, יקבע כי החייב הוא מוגבל באמצעים, ורשאי הוא להטיל עליו הגבלות לפי סעיף 69ד."

22. בסעיף 174(ב) לחוק העיקרי, במקום "הקבועים" יבוא "האמורים". תיקון סעיף 174

23. אחרי סעיף 174 לחוק העיקרי יבוא: הוספת פרק 4'

¹⁰ זיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266; ס"ח התשנ"ב, עמ' 153.

פרק ז': ביצוע צווי הבאה וצווי מאסר

74טז. (א) צו המורה על הבאתו או על מאסרו של חייב יבוצע בידי משטרת ישראל, ורשאית המשטרה לבצעו בכל מקום ובכל עת; השוטר המבצע ישא עמו את הצו או העתק צילומי ממנו, והוא יציג אותו בפני החייב.

ביצוע בידי משטרת ישראל

(ב) צו הבאה או צו מאסר יבוצע בידי המשטרה בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ-90 ימים מיום שהועבר לה.

(ג) חייב שלא אותר, אף שנעשו מאמצים של ממש לאתרו, או שלא ניתן לבצע את הצו נגדו בשל היותו מחוץ לגבולות המדינה, או בשל הנסיבות האמורות בסעיף 74(זא), תתחיל התקופה האמורה בסעיף קטן (ב) מהיום שניתן לאתרו או לבצע את הצו, לפי הענין.

74ז. (א) צו הבאה או צו מאסר נגד חייב לא יבוצע כל עוד מתקיימת אחת מן הנסיבות האלה:

סיג לביצוע צו הבאה או צו מאסר

(1) החייב משרת שירות סדיר או נמצא בשירות מילואים פעיל לפי חוק שירות בטיחות [נוסח משולב], התשמ"ו-1986¹¹;

(2) ההבאה או המאסר עלולים להזיק לכריאותו של החייב;

(3) כתוצאה מן ההבאה או המאסר של החייב ישארו ללא השגחה או טיפול הולמים, קטין שבאחריותו של החייב ושטרם מלאו לו 14 שנים, או אדם חסרי-ישע התלוי בחייב;

(4) החייב מרצה מאסר פלילי או נמצא במעצר;

(5) לחייב יש מוגבלות אחרת שבשלה, לדעת השוטר המבצע, בהתייעצות עם מפקדו הישיר, לא ניתן לבצע את הצו.

(ב) לא בוצע צו הבאה או צו מאסר מחמת אחת מן הנסיבות האמורות בסעיף קטן (א), יירשמו במשטרה הפרטים על אותן נסיבות ברישום שיהיה פתוח לעיון הנוכה; המשטרה תודיע על כך לראש ההוצאה לפועל שנתן את הצו, בטופס שייקבע, והמוציא לפועל ישלח העתק ההודעה לזוכה.

(ג) לא ניתן לבצע צו הבאה או צו מאסר, בשל היות החייב מחוץ לגבולות המדינה או בשל הנסיבות האמורות בסעיף קטן (א), במשך תקופה העולה על ששה חודשים - בטל הצו.

(ד) ראש ההוצאה לפועל רשאי, לבקשת הזוכה, להורות על ביצועו של צו הבאה או צו מאסר שלא בוצע כאמור, אם ראה כי לא נתקיימה נסיבה המצדיקה את אי-הביצוע.

(ה) צו הבאה או צו מאסר לא יבוצע ביום שבת או יום מנוחה, מצהרי ערב אותו יום ועד לשעת צאתו; שר המשפטים יקבע מה הם ימי המנוחה לענין סעיף זה, בהתייעצות עם שר הרתות.

74זח. (א) שוטר המבצע צו הבאה או צו מאסר רשאי, לשם כך, להיכנס לכל בית או מקום שיש לו חשד סביר שהחייב נמצא בו, ובלבד שזיהה את עצמו בפני מי שנחזה להיות מחזיק הבית או המקום, והודיע לו את המטרה שלשמה מתבקשת הבניסה.

סמכויות שוטר בביצוע צו הבאה או צו מאסר

¹¹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107; התשנ"א, עמ' 212.

(ב) מחזיק הבית או המקום ירשה כניסה חופשית לשוטר על פי דרישתו; לא איפשר מחזיק הבית או המקום את הכניסה, למרות שנדרש לעשות כן, רשאי השוטר להשתמש בכוח כלפי אדם או כלפי רכוש כדי לאפשר את הכניסה.

(ג) שוטר המבצע צו הבאה או צו מאסר רשאי להשתמש בכוח כלפי אדם או רכוש, כדי להתגבר על התנגדות או הפרעה לביצוע הצו.

(ד) שימוש בכוח על פי סעיף זה יהיה סביר, ולא יעלה על המידה המזערית הנדרשת בנסיבות העניין לצורך ביצוע הצו, ובלבד שאין בו, בכל מקרה, כדי לסכן חיי אדם.

(ה) שוטר המבצע צו הבאה או צו מאסר רשאי, אם היה לו יסוד סביר לחשוד כי ברשות החייב חפץ שבאמצעותו עלול החייב לפגוע בעצמו או בזולתו, לחפש בבגדיו ובכליו של החייב ולתפוס כל חפץ כאמור; השוטר יערוך רישום של כל חפץ שנתפס כאמור על גבי טופס, אשר יחתם בידי השוטר והחייב.

74יט. יחידה מיוחדת של משטרת ישראל תופקד על ביצוע צווי הבאה וצווי מאסר לפי חוק זה (להלן – היחידה המיוחדת); המפקח הכללי של המשטרה יהיה רשאי לשם כך לגייס ולהעסיק שוטרים ביחידה המיוחדת, כדי שישירותו שירות מיוחד זה בלבד, ככל הנחוץ לביצוע תפקידי היחידה המיוחדת, והכל במימון כספי הקרן המיוחדת לפי סעיף 74כא.

74כ. (א) דמי טיפול בעד ביצוע צו הבאה או צו מאסר (להלן – האגרה המיוחדת) יהיו בסכום שיקבע שר המשפטים, בהסכמת שר המשטרה ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת; האגרה המיוחדת תעורכן ב־1 בינואר של כל שנה לפי שיעור עליית מדרג המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(ב) הזוכה ישלם את האגרה המיוחדת כעת הגשת הבקשה לצו הבאה או לצו מאסר, ולענין זה יחולו הוראות סעיף 9 בשינויים אלה:

(1) ראש ההוצאה לפועל לא יהיה רשאי להרשות מתן ערובה במקום תשלום האגרה המיוחדת;

(2) הוגשה בקשה לצו מאסר על ידי זוכה שהוא קרוב משפחה לפי סעיף 74 בשל אי תשלום מזונות, לא יחויב הזוכה בתשלום האגרה המיוחדת;

(3) הוראות כל דין בדבר פטור זוכה מהובת התשלום לא יחולו אלא מטעמים של חוסר יכולת הזוכה.

(ג) דין המדינה לענין תשלום האגרה המיוחדת כדן כל זוכה אחר.

74כא. סכומי האגרה המיוחדת יועברו לקרן מיוחדת, שתעמוד לרשות משטרת ישראל לצורך מימון הפעלתה של היחידה המיוחדת; העברת סכומי האגרה תיעשה ב־15 בכל חודש לגבי החודש שקדם לו.

74כב. שר המשטרה ימסור לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, אחת לשנה, דין וחשבון על ביצוע פרק זה.

יחידה מיוחדת

אגרה מיוחדת

קרן מיוחדת

דין וחשבון

- תיקון סעיף 79 .24 בסעיף 79 לחוק העיקרי, בסופו יבוא:
- (ג) אין לבצע צו להוצאת מעוקלים מחצרים, אם במקום נמצא קטין שטרם מלאו לו 16 שנים, ולא נמצא עמו הורו או אדמו בגיר אחר שנחזה להיות אחראי עליו, זולת אם קבע ראש ההוצאה לפועל כי כשים לב לנסיבות לא ניתן לבצע את הצו בדרך אחרת.
- הוספת סעיף 81 .25 אחרי סעיף 81 לחוק העיקרי יבוא:
81. (א) מי שמסר מידע כוזב לראש ההוצאה לפועל או למוציא לפועל או למי שפועל מטעמו לפי חוק זה, דינו – מאסר שנתיים.
- (ב) חייב שהפר הגבלה שהוטלה עליו לפי סעיף 69(א) או סעיף 69ט, דינו – מאסר שנה.
- (ג) חייב מוגבל באמצעים אשר ביהן בנושא משרה בחברה במשמעותו בסעיף 96 לכר לפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983, או ייסד חברה או תאגיד אחר, במישרין או בעקיפין, שלא על פי צו ראש ההוצאה לפועל, בניגוד להוראת סעיף 69(ב), דינו – מאסר שלוש שנים.
- (ד) מי שהגיע אליו לפי חוק זה מידע לגבי חייב, נכסיו או מקורות הכנסתו, אשר חלה לגביו חובת סודיות, ועשה בו שימוש או גילה אותו לאחר, במידה העולה על הנדרש לביצוע הוראות חוק זה ושלא על פי צו של בית משפט, דינו – מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.¹²
- הוספת סעיף 87 .26 אחרי סעיף 87 לחוק העיקרי יבוא:
87. שר המשפטים ימסור לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, אחת לשנה, דין וחשבון על פעילות לשכות ההוצאה לפועל.
- תיקון סעיף 88 .27 (א) האמור בסעיף 88 לחוק העיקרי יסומן (א), ובו פסקה (ב8) – תימחק.
- (ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- (ב) שר המשפטים רשאי, בהתייעצות עם שר המשטרה, להתקין תקנות לביצוע פרק 4, ובין היתר בדבר הביצוע של צווי הבאה וצווי מאסר, לרבות סדרים להעברת מידע על החייב בין לשכות ההוצאה לפועל, וכן ברבר אופן התשלום של האגרה המיוחדת בידי המדינה, ונהלים להעברת סכומי האגרה המיוחדת לקרן המיוחדת; התקנות בדבר הביצוע של צווי הבאה וצווי מאסר יהיו באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת.
- (ג) שר המשפטים רשאי בצו, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, לעדכן מומן לזמן את הסכומים הקבועים בסעיף 69, בהתאם לשינויים במדר המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- תיקון פקודת המשטרה – מס' 13 .28 בסעיף 6 לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971 –
- (1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "או מאת ראש ההוצאה לפועל";
- (2) בסעיף קטן (ב), אחרי "בידי שופט" יבוא "או בידי ראש ההוצאה לפועל", ואחרי "של השופט" יבוא "או של ראש ההוצאה לפועל";

¹² ס"ח התשל"ז, עמ' 226; התשנ"ד, עמ' 59.

¹³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 17, עמ' 390; ס"ח התשנ"ב, עמ' 156.

(3) בסעיף קטן (ג), אחרי "של השופט" יבוא "או של ראש ההוצאה לפועל".

29. בחוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981 -

תיקון חוק
שיקים ללא
כיסוי - מס' 3

(1) אחרי סעיף 33 יבוא:

33. (א) חיוב שראש ההוצאה לפועל הטיל עליו הגבלה לפי סעיף 69(א2) לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967, יהיה לקוח מוגבל בנסיבות מיוחדות (להלן - לקוח מוגבל מיוחד).

"לקוח מוגבל
מיוחד"

(ב) דינו של לקוח מוגבל מיוחד כדין לקוח מוגבל חמור, למעט לענין סעיף 14(ב), ולענין סעיף 3(א2) לא יראוהו כלקוח מוגבל.

(ג) תקופת ההגבלה של לקוח מוגבל מיוחד ושל חשבונו תהיה כפי שקבע ראש ההוצאה לפועל, ובלבד שלא תעלה על חמש שנים; לא קבע ראש ההוצאה לפועל את תקופת ההגבלה, היא תהיה לתקופה של שנה.

(2) בסעיף 16(א), לאחר "לקוח מוגבל חמור" יבוא "או לקוח מוגבל מיוחד".

30. חוק גביית חובות (ביצוע צווי מאסר) (הוראת שעה), התש"ן-1990¹⁴ - בטל.

ביטול חוק
גביית חובות

31. תחילתו של חוק זה, למעט סעיפים 23 ו-30, שלושה חודשים מיום פרסומו.

תחילה

32. (א) חיוב אשר בא לפני ראש ההוצאה לפועל במשך השנה שקדמה למועד תחילתו של חוק זה, במסגרת של חקירת יכולת או של דיון בבקשה למתן צו מאסר, יראו אותו כאילו בא לבירור לפני ראש ההוצאה לפועל לפי סעיף 69א, או כאילו הובא לפניו על פי צו הבאה לפי סעיף 69ב.

הוראות מעבר

(ב) הוראות סעיף 74 לחוק העיקרי לענין אגרה מיוחדת, בנוסחה בסעיף 23 לחוק זה, לא יחולו על ביצוע של צו מאסר ששולמה בעדו אגרה מיוחדת, כולה או מחציתה, לפני פרסומו של חוק זה; על אגרה מיוחדת בעד ביצוע כאמור יוסיפו לחול הוראות סעיפים 3 ו-4 לחוק גביית חובות (ביצוע צווי מאסר) (הוראת שעה), התש"ן-1990, כאילו לא בוטלו לפי סעיף 30.

33. חוקפו של סעיף 74 לחוק העיקרי כפי שתוקן בסעיף 18 לחוק זה, יפקע בתום שנתיים מתחילתו של חוק זה.

הוראת שעה

34. חוק זה יפורסם ברשומות תוך 20 ימים מיום קבלתו.

פרסום

דוד ליבאי
שר המשפטים

יצחק רבין
ראש הממשלה

שבת ווייס
יושב ראש הכנסת

עזר ויצמן
נשיא המדינה

¹⁴ ס"ח התש"ן, עמ' 154; התשנ"ד, עמ' 146.

חוק צער בעלי חיים (ניסויים בבעלי חיים), התשנ"ד-1994*

פרק ראשון: מבוא

הגדרות

1. בחוק זה –

"ארגון למען בעלי חיים" – האגיד רשום שנטרתו ועיסוקו הגנה על בעלי חיים, מניעת סבל מהם ודאגה לרווחתם;

"בית גידול" – מקום שבו מגדלים בעלי חיים למטרות ניסויים;

"בית חיות" – המקום והמיתקנים שבהם מחזיקים בעלי חיים לפני, בעת ואחרי ביצוע ניסויים;

"בעל חיים" – בעל חוליות למעט אדם;

"המתה" – המתת בעל חיים תוך מניעת סבל מיותר;

"המנהל" – מנהל השירותים הוטרינריים במשרד החקלאות;

"וטרינר מפקח" – מי, שנתמנה להיות אחראי על הפיקוח לפי סעיף 5(ב);

"חוקר מוסמך" – עובד מוסד שמנהל המוסד הסמיכו לערוך ניסויים בבעלי חיים ועבר הכשרה בתחום מזעור הסבל לחיות מעבדה כפי שקבעה המועצה בכללים;

"מוסד חינוכי" – מוסד חינוך כמשמעו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949¹;

"מוסד להשכלה גבוהה" – מוסד שהוכר כמוסד להשכלה גבוהה לפי סעיף 13 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958²;

"מוסד" – מוסד מדעי, מחקר, רפואי, תעשייתי, חינוכי או להשכלה גבוהה שנערכים בו ניסויים בבעלי חיים, לרבות בית חיות;

"מערכת הבטחון" – משרד הבטחון ויחידות סמך שלו, צבא הגנה לישראל או מוסד אחר הפועל למטרות בטחוניות ואשר אושר לצורך חוק זה על ידי שר הבטחון;

"ניסוי בבעלי חיים" – ניסוי בבעלי חיים, שנועד לאחד מאלה:

(1) קידום הבריאות, הרפואה ומניעת סבל;

(2) קידום המחקר המדעי;

(3) בדיקה או ייצור של חומרים או חפצים;

(4) חינוך והוראה;

"רופא וטרינר" – רופא וטרינר בעל תואר מומחה לרפואת חיות מעבדה או רופא וטרינר שהמנהל הסמיכו לענין חוק זה;

"עובד ציבור" – עובד מדינה או רשות מקומית;

"השר" – שר הבריאות.

* נתקבל בכנסת ביום י"א באב התשנ"ד (19 ביולי 1994); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2127, התשנ"ב, מיום ו' באדר ב' התשנ"ב (11 במרס 1992), עמ' 298.

¹ ס"ח התשל"ח, עמ' 128.

² ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

פרק שני: המועצה

מועצה לניסויים
בבעלי חיים

2. (א) מוקמת בזה מועצה לניסויים בבעלי חיים (להלן – המועצה); המועצה תהיה בת 23 חברים שימונו על ידי השר ואלה הם –

(1) ששה נציגי האקדמיה הלאומית למדעים, מהם שניים מתחום מדעי החיים או הרפואה וארבעה מתחום מדעי החברה, הרוח, המדעים המדויקים והמשפטים, אחד מכל תחום;

(2) מנהל בית ספר לרפואה וטרינרית;

(3) שני דיקאנים של בית ספר לרפואה או סגניהם;

(4) נציג המועצה המדעית של ההסתדרות הרפואית בישראל;

(5) נציג המועצה המדעית של הסתדרות הרופאים הוטרינרים שהוא רופא וטרינר;

(6) נציג התאחדות הנועשיונים;

(7) נציג שר הבריאות;

(8) נציג שר החינוך, התרבות והספורט;

(9) נציג שר המדע, האומנויות והטכנולוגיה;

(10) נציג שר המשפטים;

(11) נציג השר לענייני דתות;

(12) נציג השר לאיכות הסביבה;

(13) יושב ראש הוועדה לניסויים בבעלי חיים במערכת הכסחוק;

(14) המנהל או מי שהוא הסמיך לכך;

(15) שלושה נציגים שהומלצו על ידי ארגון הגג של הארגונים למען בעלי חיים, ואם לא קיים ארגון גג – מקרב מומלצי ארגונים למען בעלי חיים.

(ב) השר רשאי לפסול מועמדותו של נציג, למעט נציגים לפי פסקאות (2) ו-(13), אם השתכנע כי יש במינוי משום חשש לפגיעה של ממש בתפקוד הוועדה.

(ג) נפסלה מועמדותו של נציג, ימנה השר אחר במקומו אשר יומלץ על ידי אותו גוף שייצג הנציג שמועמדותו נפסלה.

(ד) תקופת כהונתו של חבר המועצה היא ארבע שנים; חבר המועצה יכול לשוב ולהתמנות כחבר בה.

(ה) השר ימנה אחד מחברי המועצה שמונו לפי סעיף קטן (א1) ליושב ראש המועצה.

פקיעת כהונה
של חבר המועצה

3. (א) חבר המועצה יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו באחד מאלה:

(1) התפטר כמסירת כתב התפטרות לשר;

(2) נבצר ממנו דרך קבע למלא תפקידו או יש בהמשך חברותו משום פגיעה של ממש בתפקוד המועצה והשר, לאחר התייעצות ביושב ראש המועצה, העבירו מכהונתו בהודעה בכתב;

- (3) מי שהורשע בעבירה שלדעת היועץ המשפטי לממשלה יש עמה קלון;
- (4) אינו מכהן עוד בתפקיד בגוף שמטעמו התמנה.
- (ב) הוגש כתב אישום נגד חבר המועצה, בעבירה שלבאורה יש עמה קלון, רשאי השר, בהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה, להשעותו מכהונתו עד מתן פסק דין סופי בענינו.
- (ג) חבר מועצה שנעדר משלוש ישיבות רצופות יחדל להיות חבר המועצה, מלבד אם נעדר בגלל מחלה או בגלל שירות בצבא הגנה לישראל או ברשות יושב ראש המועצה שניתנה מראש בכתב.
- (ד) נפסקה כהונתו של חבר המועצה, ימנה השר אחר במקומו מטעם אותו גוף שייצג החבר שכהונתו הופסקה.
- 4. המועצה ממונה על נושא הניסויים בבעלי חיים; ומבלי לגרוע משאר תפקידיה -**
- (1) תקבע כללים, באישור השר, למען היתרים לעריכת ניסויים בבעלי חיים, ודרכי עריכת הניסויים, והכל כדי להבטיח מזעור הסבל הנגרם לבעל החיים ומניעת עריכת ניסויים מיותרים;
- (2) תקבע כללים, באישור השר, ברבר ההכשרה בתחום מזעור הסבל להיות מעבדה;
- (3) תיזום תכניות הסברה בנושאים שבתחום פעילותה ותכניות השתלמות והדרכה לחוקרים בנושאים הקשורים בניסויים בבעלי חיים;
- (4) תקבע כללים, באישור השר, לענין מספר מרבי של ניסויים שייערכו בבעל חיים אחד;
- (5) תהיה רשאית לקבוע, באישור השר וועדת הכספים של הכנסת, אגרות לבקשות ולהיתרים הניתנים על פי חוק זה; סבומי האגרות ישמשו לפעולות המועצה ולפעולות אחרות לפי חוק זה, ויוצאו לפי החלטת המועצה.
- 5. (א) השר ימנה, לאחר התייעצות עם יושב ראש המועצה, מזכיר, שהוא עובד משרד הבריאות, שיהיה אחראי לעבודתה המינהלית של המועצה.**
- (ב) השר ימנה, לאחר התייעצות עם המועצה, רופא וטרניר שיהיה האחראי על הפיקוח במוסדות.**
- 6. חברי המועצה רשאים, באישור יושב ראש המועצה או לפי הסדרים שיקבע, לבקר בכל מקום שבו נערכים ניסויים בבעלי חיים ובלבד שחברי המועצה ינקטו את האמצעים המקובלים, הדרושים כדי למנוע פגיעה בניסוי.**
- 7. (א) המועצה תתכנס שלוש פעמים בשנה לפחות, וכן לפי דרישת שליש מחברי המועצה.**
- (ב) רוב חברי המועצה יהוו מנין חוקי לאישור כללים.**
- (ג) המועצה תקבע את סדרי עבודתה ככל שלא נקבעו בחוק זה.**
- פיק שלישי: ניסויים בבעלי חיים**
- 8. (א) לא ייערכו ניסויים בבעלי חיים אלא על פי חוק זה.**
- (ב) מספר בעלי החיים בניסוי יוגבל למספר הקטן ביותר הדרוש לביצוע הניסוי.**

תפקידי המועצה

מינוי בעלי תפקידים

ביקורים של חברי המועצה

התכנסות וסדרי עבודה

ניסויים בבעלי חיים

- (ג) ניסויים בבעלי חיים ייערכו תוך הקפדה על מזעור הכאב והסבל שייגרמו להם.
- (ד) ניסויים בבעלי חיים ייערכו כאמור בתוספת.
9. לא יינתן היתר לעריכת ניסויים בבעל חיים אם ניתן להשיג את מטרת הניסוי בדרכים חלופיות סבירות.
- איסור ניסויים בבעלי חיים אם קיימות דרכים חלופיות
10. לא ייערך ניסוי לבדיקת מוצרי קוסמטיקה, שאינם לצורכי בריאות, ולחומרי ניקוי אלא על פי היתר ממליאת המועצה.
- ניסויים לבדיקת מוצרי קוסמטיקה וחומרי ניקוי
11. (א) ניסויים בבעלי חיים ייערכו רק על ידי חוקר מוסמך במוסד שאושר על ידי המועצה ובהתאם לכללים שהיא קבעה.
- (ב) חוקר, העורך ניסוי שתכליתו אינה להוראה בלבד, ינהל רישומים על פי נוהל שתקבע הוועדה שהוקמה לפי סעיף 13, ובסיום הניסוי ידווח לה על תוצאות הניסוי.
- (ג) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאים תלמידים במוסד חינוכי או במוסד להשכלה גבוהה לערוך ניסויים בנוכחותו ובפיקוחו של חוקר מוסמך;
- (2) לענין חוק זה - יראו את כל המוסדות החינוכיים כמוסד אחד שמנהלו הוא המנהל הכללי של משרד החינוך, התרבות והספורט.
- חוקר מוסמך
12. המועצה תהיה מוסמכת להתיר עריכת ניסויים למוסד שהתקיימו בו כל אלה:
- (1) המוסד הכין קובץ הנהיות כתובות, המהיבות את העובדים, אשר אושרו על ידי המועצה, בדבר החזקת בעלי חיים, סדרי העבודה במוסד, נהלי כטיחות, שיטות הרדמה, הטיפול בבעלי חיים, המתתם, סילוקם על פי כל דין, תוך שימת לב למניעת פגיעה באיכות הסביבה, והדרכה לעובדים;
- (2) במוסד מועסק רופא וטרינר אשר מפקח על בריאות בעלי החיים ורווחתם, נותן להם טיפול רפואי, מופקד על מניעת מחלות, על הקטנת סבלם של בעלי חיים לפני בעת ולאחר גמר הניסויים, על המתתם במידת הצורך, ואשר מדריך את סגל העובדים בנושאים אלה.
- היתר למוסד
13. (א) המועצה תמנה מבין חבריה ועדה, המוסמכת להתיר ניסויים בבעלי חיים, בת שלושה חברים לפחות ובהם רופא וטרינר אשר יכהן כיושב ראש, חוקר מתחום מדעי החיים או הרפואה וחבר אחד שלא מתחום מדעי החיים או הרפואה.
- (ב) פנייה לוועדה בבקשה לאישור ניסוי תכלול בין היתר -
- (1) מידע כללי על מטרת הניסוי ומהלכו המתוכנן;
- (2) הצעה מפורטת של תכנית הניסוי;
- (3) טעמים לצורך בביצוע הניסוי וחלופות אפשריות, אם קיימות כאלה.
- (ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב) בניסויים שתכליתם הוראה בלבד ההיתר יכול שיינתן לשיטת הניסוי ועקרונותיה, ולכל שינוי בהם.
- (ד) הוועדה תהיה מוסמכת להתיר ניסוי בבעלי חיים לאחר ששקלה ומצאה כי הניסוי עומד בדרישות סעיפים 8, 9 ו-11 ובכללי המועצה.
- (ה) היתר הוועדה יכול שיינתן לתכנית ניסויים הבוללת יותר מניסוי אחד.
- (ו) היתר הוועדה יהיה כפוף להוראות חוק זה ולכללי המועצה שנקבעו לפיו.
- ועדה למתן היתרים לעריכת ניסויים בבעלי חיים

(א) על אף האמור בסעיף 13, משרד ממשלתי, מוסד להשכלה גבוהה, מוסד חינוכי או מוסד שאישרה המועצה לענין זה, רשאים להקים ועדה פנימית אשר אחד מחבריה רופא וטרינר והיא תמלא, לענין אותו מוסד את תפקידי הועדה שהוקמה לפי סעיף 13.

(ב) הועדה תפעל לפי כללי המועצה או לפי כללים פנימיים, שקבע לעצמו המוסד ואשר אושרו על ידי המועצה.

(ג) אחת לשישה חודשים תדווח הועדה למועצה על הניסויים שהתירה.

(ד) ראה יושב ראש ועדה פנימית במשרד ממשלתי או במוסד להשכלה גבוהה, כי יש סכנה מיידית לבריאות הציבור או לבריאות בעלי חיים אם לא ייערך הניסוי וכי לא ניתן לבנס את הועדה בדחיפות, רשאי הוא להתיר את הניסוי.

15. הוטרינר המפקח או עובד ציבור שהוא מינה לכך, לאחר שהודיע על כך למועצה, רשאי להיכנס בכל עת לבל מוסד ולבל בית גידול ובלבד שינקוט את הצעדים הדרושים למניעת פגיעה בניסוי, ולעיין בכל מסמך, על מנת לבדוק אם מתקיימות הוראות חוק זה.

16. (א) המועצה תמנה ועדת ביקורת שבראשה נציג שר המשפטים, וחבריה יהיו המנהל או נציגו וחוקר מתחום הרפואה או מדעי החיים.

(ב) נוכח הוטרינר המפקח או עובד הציבור שמונה לכך כי ניסוי נערך בחריגה מהיתר שניתן לפי חוק זה, ימסור לועדה המלצתו לבטל או להשעות את ההיתר שניתן למוסד או לניסויים.

(ג) הועדה, לאחר ששמעה את טענות המוסד, רשאית לבטל או לשנות את ההיתר שניתן למוסד וכן להתנות את המשך הניסויים בכל תנאי שתמצא לנכון.

(ד) מצאה הועדה כי בנסיבות המקרה נעשתה הפרה המורה של הוראות חוק זה, רשאית היא להורות זמנית על הפסקת הניסויים אף מבלי ששמעה את טענות המוסד.

(ה) התקבלה החלטה כאמור בסעיף קטן (ד) יתקיים הדיון בנוכחות נציג המוסד, בהקדם האפשרי, ולא יאוחר משבעה ימים מיום קבלת ההחלטה הזמנית.

(ו) לאחר ששמעה את הטענות רשאית הועדה לקבל החלטה סופית בענין.

(ז) לא התייצב נציג המוסד, למרות שהוזמן בדין, רשאית הועדה להחליט בענין בהעדרו.

(ח) מי שנפגע מהחלטת הועדה רשאי לערוך על כך לפני המועצה.

(ט) הועדה תדווח למועצה על ההמלצות לפי סעיף קטן (ב) ועל החלטותיה.

17. (א) מוסד ידווח למועצה, בכתב, אחת לשנה, ולא יאוחר מיום ה-28 בפברואר בדבר -

(1) פירוט הניסויים שעסק בהם במהלך השנה שקדמה;

(2) שם הרופא הוטרינר המועסק במוסד לפי סעיף 12(2).

(ב) מוסד ידווח למועצה, בכתב, על כל בעיה או תקלה מיוחדת שהתעוררה, סמוך ככל הניתן למועד האירוע.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א)1, מי שמדווח למועצה על ניסויים הנערכים לפי סעיף 13(ג) ידווח רק על שיטת הניסויים שבוצעו, עקרונותיהם והיקפם.

פיקוח במוסדות

ועדת ביקורת

ידווח למועצה

פרק רביעי: ניסויים בבעלי חיים במערכת הבטחון

18. שר הבטחון ימנה ועדה לניסויים בבעלי חיים במערכת הבטחון (בפרק זה – הועדה) שבראשה יעמוד רופא וטרינר וחברים בה יהיו חוקר מתחום מדעי החיים, רופא מורשה כמשמעותו בפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976, משפטן, בעל תואר אקדמי במדעי החברה או הרוח ונציג ציבור שאינו עובד מדינה ואינו עוסק בניסויים בבעלי חיים, אשר ימונה לאחר התייעצות במועצה.
19. התפקידים והסמכויות של המועצה והועדות שהוקמו לפי סעיפים 13 ו-16 בכל הנוגע לניסויים בבעלי חיים במערכת הבטחון מוקנית לוועדה.
20. הועדה תונחה, ככל האפשר, על ידי הכללים שקבעה המועצה ואולם היא תהיה רשאית לסטות מהכללים האמורים ומתקנות שהותקנו מכוח חוק זה, אם השתכנעה, מנימוקים שיירשמו, כי הסטייה הכרחית מטעמים של בטחון המדינה.
21. (א) מבקר מערכת הבטחון ימנה רופא וטרינר כמפקח על הניסויים בבעלי חיים במערכת הבטחון.
(ב) הסמכויות לפי סעיף 15 בכל הנוגע לניסויים בבעלי חיים במערכת הבטחון מוקנות למפקח שמונה על פי סעיף קטן (א) או למי שהוא מינה לכך.

פרק חמישי: עונשין והוראות שונות

22. מי שממלא תפקיד מכוח חוק זה, לא יגלה ידיעה או תוכנו של מסמך שהגיעו לידי מכוח תפקידו אלא על פי היתר בכתב מאת יושב ראש המועצה; אין בהוראה זו כדי למנוע גילוי לפי רישת היועץ המשפטי לממשלה לצורך משפט פלילי או לפי דרישת בית המשפט.
23. העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שנה, ובעבירה נמשכת – קנס נוסף בשיעור מחצית הסכום הנקוב בסעיף 61(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, לכל יום שבו נמשכה העבירה:
(1) ערך ניסויים בבעלי חיים ללא היתר או חרג מהיתר שניתן לו;
(2) גילה ידיעה או תוכנו של מסמך בניגוד לסעיף 22.
24. (א) השר ימנה את המועצה הראשונה תוך 90 ימים מיום קבלתו של חוק זה בכנסת.
(ב) המועצה תקבע כללים תוך שישה חודשים מיום מינויה; לא קבעה המועצה כללים עד למועד זה, יקבע יושב ראש המועצה, בהסכמת השר ובאישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, כללים במקומה.
(ג) חוק זה לא יחול על ניסויים בבעלי חיים שהוחל בהם לפני תחילתו או על ניסויים בבעלי חיים שהוחל בהם לפני שנקבעו כללי המועצה לפי סעיף 4.
25. (א) השר ממונה על ביצוע חוק זה ובאישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת יקבע תקנות בכל הנוגע לביצועו לרבות קביעת סדרי דיון בערעורים לפי סעיף 16(ח).
(ב) שר החקלאות, בהתייעצות עם שר הבריאות, יתקין תקנות בענין דרך ההחזקה והטיפול בבעלי חיים בבתי גידול.
26. לענין חוק זה דין המדינה כדין כל אדם.

³ דיני מדינת ישראל, התשל"ז, עמ' 594.
⁴ סי"ח התשל"ז, עמ' 226.

27. בחוק צער בעלי חיים, התשנ"ד-1994⁵ -

(1) במקום שם החוק יבוא: "חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994";

(2) במקום סעיף 16 יבוא:

"דין המדינה 16. לענין חוק זה דין המדינה כדין כל אדם".

(3) אחרי סעיף 16 יבוא:

"סייג לתהולה 16א. (א) בסעיף זה -

על מערכת
הבטחון

"מערכת הבטחון" - משרד הבטחון ויחידות סמך שלו, צבא
הגנה לישראל או מוסד אחר הפועל למטרות בטחוניות
ואשר אושר לצורך חוק זה על ידי שר הבטחון;

"שטח צבאי" - מקרקעין התפוסים דרך קבע או באופן ארעו
על ידי מערכת הבטחון וכן שטח המשמש אותם כשטח
אימונים.

(ב) על אף האמור בסעיפים 6, 8 ו-16, כניסה לשטח צבאי
ותפיסת בעלי חיים המוחזקים על ידי מערכת הבטחון תיעשה רק בידי
מי ששר הבטחון אישר לכך.

(4) אחרי סעיף 17 יבוא:

"צו מניעה

17א. (א) היה לתובע, למנהל או לארגון למען בעלי חיים יסוד סביר
להניח כי מתבצעת עבירה על סעיפים 2 או 4, או כי עומדת להתבצע
עבירה כאמור, רשאי הוא לפנות לבית משפט השלום בבקשה כי יוציא
צו שיאסור על ביצועם או המשך ביצועם של המעשים נושא
הבקשה.

(ב) בית המשפט רשאי לתת צו לפי סעיף זה במעמד צד אחד;
ניתן צו במעמד צד אחד יתקיים הדיון במעמד שני הצדדים בהקדם
האפשרי ולא יאוחר משבעה ימים מיום מתן הצו.

(ג) נקבע דיון כאמור בסעיף קטן (ב), רשאי בית המשפט להאריך
את תוקפו של הצו, לבטלו או להכניס בו שינויים, אף אם מי שמחויב
בצו והזומן כדיון, לא התייצב לדיון.

(ד) תוקפו של צו לפי סעיף זה לא יעלה על שנה.

(ה) בית משפט רשאי להתנות מתן צו לפי סעיף זה בתנאים או
בערובה.

(ו) דחה בית המשפט בקשה לצו שהגיש ארגון למען בעלי חיים
וקבע כי היה בלתי מוצדקת בעליל, רשאי הוא להטיל על מי שביקש
את הצו הוצאות ופיצויים למי שנפגע מהגשת הבקשה.

(ז) מי שלגביו ניתן הצו, תובע, מנהל וארגון למען בעלי חיים
רשאים לפנות לבית המשפט בבקשה לעיון חוזר בצו שנתן, אם השתנו

⁵ ס"ח התשנ"ד, עמ' 56.

הנסיבות והדבר עשוי לשנות את החלטתו הקודמת של בית המשפט.

(ח) מי שלגביו ניתן הצו, תובע, מנהל וארגון למען בעלי חיים רשאים לערור על החלטת בית המשפט לפי סעיפים קטנים (א) או (ז); בית המשפט שלערעור יידון בערר בשופט אחד.

(ט) לענין סעיף זה –

"תובע" – כהגדרתו בסעיף 12 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982⁶;

"ארגון למען בעלי חיים" – ארגון למען בעלי חיים שאישר השר לאיכות הסביבה לאחר התייעצות עם שר החקלאות.

(5) במקום סעיף 22 יבוא:

"סייג לתהולה 22. חוק זה לא יחול –

(1) על המתת בעלי חיים שנעשתה לצורכי מאכל אדם;

(2) על ניסויים בבעלי חיים הנערכים על פי חוק צער בעלי חיים (ניסויים בבעלי חיים), התשנ"ד-1994.

28. תחילתו של חוק זה, למעט סעיפים 24 (א) ו-(ב) ו-(27), בתום שנה מיום קבלתו. תהילה

29. חוק זה יפורסם ברשומות תוך 30 ימים מקבלתו. פרסום

תוספת

(סעיף 8(ד))

1. לא יבוצעו ניסויים שיש עמם גרימת כאב או סבל, אלא בהרדמה כללית או מקומית או באלחוש (Analgesia). ביצוע ניסוי תוך הרפיית שרירים היקפית אסור אלא בליווי הרדמה כללית, אלא אם כן השימוש בחומרי ההרדמה נוגד את עצם הניסוי, או כאשר ההרדמה תגרום לסבל גדול מהצפוי בניסוי; במקרים כאמור יינקטו אמצעים חלופיים למועור הכאב והסבל.
2. סוג בעלי החיים בניסוי יוגבל לנמוך ביותר בטולם הפילוגנטי המאפשר את הניסוי בלי לפגום במטרותיו.
3. נתחייבה המתת בעל חיים לאחר ניסוי, תיעשה ההמתה, ככל הניתן, בטרם שובו להכרה; בעלי חיים הצפויים או החשופים לכאב עז או לסבל ממושך לאחר הניסוי, יומתו גם אם לא הושגו מטרות הניסוי.

אפרים סנה
שר הבריאות

יצחק רבין
ראש הממשלה

שבח ווייס
יושב ראש הכנסת

עזר ויצמן
נשיא המדינה

⁶ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.

